

УТВЪРДИЛ:

Г.Белякова

ПРОГРАМА ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА РАВНИ ВЪЗМОЖНОСТИ И ЗА ПРИОБЩАВАНЕ НА ДЕЦАТА ОТ УЯЗВИМИ ГРУПИ

в ДЕТСКА ГРАДИНА “ПРОЛЕТ“

Програмата е създаден на основание чл. 263, ал. 1, т. 9 от Закона за предучилищното и училищното образование и е приета от Педагогическия съвет

с протокол №1 /14.09.2026г.

ВЪВЕДЕНИЕ

Уязвими са онези лица и групи, които търпят ограничения по отношение на участието им в социалния живот и ползването на социални права. Уязвимите групи не успяват да получат достъп или да се възползват от възможностите, които предлагат обществото и икономиката, и стават жертва или попадат в ситуация на риск от социално изключване. Причините за това са различни и разнообразни като: живот в крайна бедност или ниски доходи и материални лишения; социални и психологически фактори; недостъпна среда; здравни и възрастови проблеми; липса или недостатъчни социални умения и образование; отношение към тях, основано на предразсъдъци; липса, ограничен достъп или неадекватни услуги и т.н.

I. ИЗГРАЖДАНЕТО НА ПРОГРАМА ЗА РАВЕН ДОСТЪП ДО ОБРАЗОВАНИЕ В ДГ „ПРОЛЕТ“ Е ПОДЧИНЕНО НА ОСНОВНИТЕ ПРИОРИТЕТИ НА ПРАВИТЕЛСТВОТО В ПОСОКА

Изграждане на образователна среда за:

- разгръщането на потенциала на всяко дете за личностно развитие, както и успешна реализация и социализация;
- по-високо качество и по-добър достъп до образование;
- ранна превенция на обучителни затруднения;
- включващо обучение на деца със специални образователни потребности (СОП);

Националната програма за равен достъп до образование и личностно развитие цели осигуряване на равен достъп и подкрепа за развитие и приобщаване в системата на предучилищното възпитание и подготовка на децата като предпоставка за равноправно социално включване и пълноценна

личностна реализация и участие в развитието на местните общности и страната.

В контекста на националните политики, законът за предучилищното и училищно образование възлага на педагогическия съвет да изготви и приеме училищна програма за предоставяне на равни

възможности и за приобщаване на децата от уязвими групи /чл. 263, ал.1, т.9/.

II. НОРМАТИВНА ОСНОВА НА ПРОГРАМАТА

1.СТРАТЕГИЯ ЗА ОБРАЗОВАТЕЛНА ИНТЕГРАЦИЯ НА ДЕЦА И УЧЕНИЦИ ОТ ЕТНИЧЕСКИТЕ МАЛЦИНСТВА (2015 –2020)

2.2000 ЕВРОПЕЙСКАТА СОЦИАЛНА ХАРТА /РЕВИЗИРАНА/;

3.1992 - ЕВРОПЕЙСКАТА КОНВЕНЦИЯ ЗА ЗАЩИТА НА ПРАВАТА НА ЧОВЕКА И ОСНОВНИТЕ СВОБОДИ И ПЪРВИЯ ДОПЪЛНИТЕЛЕН ПРОТОКОЛ КЪМ НЕЯ;

4.1970 - МЕЖДУНАРОДНИЯ ПАКТ ЗА ГРАЖДАНСКИ И ПОЛИТИЧЕСКИ ПРАВА И МЕЖДУНАРОДНИЯ ПАКТ ЗА ИКОНОМИЧЕСКИ, СОЦИАЛНИ И КУЛТУРНИ ПРАВА;

5.ЗАКОН ЗА ПРЕДУЧИЛИЩНОТО И УЧИЛИЩНО ОБРАЗОВАНИЕ;

6.СТАНДАРТ ЗА ПРИОБЩАВАЩОТО ОБРАЗОВАНИЕ.

Настоящата програма има за цел да защити правата и интересите и да предостави равни възможности за приобщаване на деца от уязвими групи, както и ефективното прилагане на политики за подобряване качеството на живот на хората с увреждания, недопускане на дискриминация по признак „увреждане, пълноценно и активно участие във всички области на живота в детската градина.

ДГ “Пролет“ е институция, която спазва препоръките на Съвета на Европа, отправени към всички организации да работят активно в областта на интегрирането на хората с увреждания и уязвими групи.

Настоящият документ е изготвен от работна група на ДГ “Пролет“. Документът има за цел да подпомогне дейността на учителите за предоставяне на равни възможности и приобщаване на децата от уязвими групи.

II. АНАЛИЗ НА СРЕДАТА

През последните години децата в ДГ „Пролет“ са от различни националности, различни вероизповедания, различни традиции и културни норми, както и деца със специални образователни потребности. Това налага изграждането на един нов комплекс от умения за общуване и познания за другите, за възможните точки на различие и начините за тяхното преодоляване, за толерантност към другите – и понякога към самите себе си. Срещата с хора с различни култури често е трудна, но с известни усилия тя би могла да бъде особено обогатяваща и ползотворна.

В детската градина се предприемат политики в областта на:

- интеркултурното образование,
- умението за общуване с представители на различни култури,
- съзнателно изграждане на толерантност,
- особено важно се оказва обучението на учителите, които са решаващ фактор при възпитанието на подрастващото поколение.

Създават се условия за достъпна качествена грижа за децата, така че техните родители да могат да търсят възможности за образование или професионална реализация. При децата се обръща особено внимание на семейството като част от образователния процес. Често се прави паралел между интеркултурното образование и образованието на деца със

специални образователни нужди - и в двата случая потенциалните ползи за обществото от преодоляване на пречките пред приобщаването на различните са огромни, а в същото време

потенциалните рискове от игнорирането или дискриминирането биха могли да бъдат още по-сериозни. Ключовата роля на образованието за изграждането на една по-висока култура на толерантност и приобщаване е в ранното образование, достъпно за всички, независимо от социално-икономическия им статус, интелектуалните умения и възможности. Обхващането на всяко дете с увреждане в образователната система и изграждането на съответната подкрепяща среда за него е основна дейност за достъп до качествено образование. В резултат от изпълнението на дейностите по изграждане на подкрепяща среда в детската градина нараства броят на интегрираните деца със специални образователни потребности, ресурсните учители и другите специалисти, които подпомагат интегрираното обучение.

III. ВОДЕЩИ ПРИНЦИПИ ПРИ РЕАЛИЗАЦИЯТА НА ПРОГРАМАТА

- Равен достъп и приобщаване на всяко дете
- Равнопоставеност и недопускане на дискриминация
- Съхраняване на етнокултурното многообразие

С цел продължаването на създаване на подкрепяща среда за образование и възпитанието на децата

със специални образователни потребности е нужно:

- достъпна архитектурна среда

- екипи от специалисти, в зависимост от потребностите на децата
- диагностична и консултативна дейност
- учебно-технически средства и апаратура
- индивидуални образователни програми

Продължава прилагането на политиката за включващо обучение на децата със специални образователни потребности чрез:

- Единна методика за комплексно педагогическо оценяване и препоръки за децата със специални образователни потребности.
- Изградени положителни нагласи към включващо обучение в различните общности – учители, деца и родители.
- Създадени условия, гарантиращи интеграцията на децата със специални образователни потребности в детските градини чрез изграждане на подкрепяща среда.

V ПРЕДМЕТ НА ПРОГРАМАТА ЗА ПРИОБЩАВАЩО ОБРАЗОВАНИЕ

Програмата за предоставяне на равни възможности и приобщаване на децата от уязвими групи включва:

1. принципите на приобщаващото образование;
2. условията и реда за осигуряване на обща подкрепа за личностно развитие на децата;
3. условията и реда за осигуряване на допълнителна подкрепа за личностно развитие на децата въз основа на оценката на индивидуалните им потребности и изготвянето на план за подкрепа на детето от екип за подкрепа на личностното развитие в детската градина;
4. изграждане на позитивен психологически климат в детската градина;
5. условията и реда за постъпване, организацията и осъществяването на обучението и подкрепата за личностно развитие на децата със специални образователни потребности.

VI ОПРЕДЕЛЕНИЕ И ПРИНЦИПИ НА ПРИОБЩАВАЩОТО ОБРАЗОВАНИЕ

Приобщаващото образование е процес на осъзнаване, приемане и подкрепа на индивидуалността на всяко дете и на разнообразието от потребности на всички деца чрез активиране и включване на ресурси, насочени към премахване на пречките пред ученето и към създаване на възможности за развитие и участие на децата във всички аспекти на живота. Приобщаващото образование е неизменна част от правото на образование и се реализира в съответствие със следните принципи:

1. Гарантиране на правото на всяко дете на достъп до детска градина най-близо до неговото местоживее и на правото му на качествено образование;
2. Гарантиране на достъпа на всяко дете до подкрепа за личностно развитие в зависимост от неговите индивидуални потребности с оглед възможността за възникване на затруднения в процеса на ученето и приобщаването и на необходимостта от подходяща подкрепа;
3. Прилагане на диференцирани педагогически подходи, ориентирани към интересите и стимулиращи мотивацията на детето, съобразени с възрастовите и

социалните промени в живота му и адаптирани към способността му да прилага усвоените компетентности на практика;

4. Приемане и зачитане на уникалността на всяко дете– индивидуалните потребности и възможности, личностните качества, знанията, уменията и интересите, на които образователната институция трябва да отговори по подходящ начин, така че детето да развие максимално своя потенциал;
5. Равнопоставеност и недопускане на дискриминация при провеждане на училищното образование, гаранции за които са създадените условия за обучение на всички деца заедно, независимо от трудностите и различията, които може да възникнат в процеса на ученето и при участието им в дейността на детската градина;
6. Системен и холистичен подход на организация и сътрудничество на образователните институции в областта на приобщаващото образование на всички равнища – управление и екипност, използване на приобщаващи педагогически практики, създаване на сигурна и подкрепяща среда, участие на родителите, мониторинг на процеса и на качеството на подкрепата за личностно развитие, както и на влиянието им върху обучението и постиженията на децата;
7. Сътрудничество между всички участници в процеса на приобщаващото образование – детска градина, дете, семейството и общността;

VII ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ НА ДЕЦАТА

На децата в ДГ “Пролет“ се предоставя обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие. Подкрепата за личностно развитие осигурява подходяща физическа, психологическа и социална среда за развитие на способностите и уменията им. Подкрепата за личностно развитие се предоставя в съответствие с индивидуалните образователни потребности на всяко дете. Реализиране на общата и допълнителната подкрепа за личностно развитие в ДГ “Пролет“ се осъществява от Екип за обща и допълнителна подкрепа както и осигурени специалисти от РЦПППУО Плевен . В детското заведение може да работят и други специалисти в зависимост от оценката на индивидуалните потребности на детето от екипа за подкрепа за личностно развитие. Допълнителната подкрепа за личностно развитие се предоставя в зависимост от плана за подкрепа .

VIII. ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

- 1.Пълноценна социализация на децата със специални образователни потребности, деца с и ментални увреждания и деца от етническите малцинства.
- 2.Гарантиране на равен достъп до качествено образование за децата със специални образователни потребности, децата с физически и ментални увреждания и децата от етническите малцинства.
- 3.Утвърждаване на интеркултурно и подкрепящо образование като неотменна част от процеса на

модернизация на българската образователна система.

4. Съхраняване и развиване на културната идентичност на децата от етническите малцинства.

IX. ДЕЙНОСТИ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ

1. Провеждане на информационни кампании сред родители и общественост за разясняване на взаимните ползи от интегрираното обучение на децата със специални образователни потребности, децата с физически и ментални увреждания и деца от етническите малцинства.
2. Специализирана работа с родителите за по-голяма заинтересованост към образователно- възпитателния процес.
3. Работа с родителската общност за преодоляване на негативни стереотипи и дискриминационни нагласи спрямо различните етноси и деца с увреждания.
4. Провеждане на информационни кампании за привличане на млади хора като доброволци за работа с деца в риск от отпадане или отпаднали от образователната система.
5. Изграждане и функциониране на информационна система за проследяване на деца в риск.
6. Допълнителна работа с деца със специални образователни потребности и деца от етническите малцинства, застрашени от отпадане и/или преждевременно напускане на образователната институция.
7. Подкрепа на децата от уязвимите етнически общности за продължаване на образованието им и след задължителната предучилищна възраст.
8. Създаване на условия за развитие на талантливите деца с увреждания чрез насърчаване на техните творческите изяви личностно развитие. Допълнителната подкрепа за личностно развитие се предоставя в зависимост от плана за подкрепа .

X. ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ ПО ПРОГРАМАТА

1. Идентифициране на децата, които имат необходимост от обща подкрепа

Срок: постоянен ,

Отговорник: Екипна работа на учителите от дадена група
учители по групи при необходимост .Координатор Екип обща и допълнителна подкрепа.

2.Идентифициране на деца със СОП .Оценка на потребности на децата със СОП

Срок: целогодишно ,учители,

Отговорник: ресурсен учител и екип не по-късно от 3 месеца след идентифициране на нуждата

3.Превантивни мерки за недопускане отпадане от ДГ

Срок: целогодишно

Отговорник: директор, учители

4.Организиране и провеждане на “Обучения за родители“

Срок: от 12.2026.г.

Отговорник: директор, психолог при желание от родителите

5.Обучение на педагогически специалисти за работа в мултикултурна среда

Срок: по график, заложен в план за квалификация

Отговорник: директор, председатели на МО

Уязвимите групи деца имат право на зачитане, уважение и закрила от закона. Отношението на ДГ “Пролет“ към тях е основано на признаване на тяхната равнопоставеност и равни възможности. За нас те са важна и пълноценна част от обществото и затова работим за тяхната социална интеграция и социално включване. В ДГ “Пролет“ уязвимите групи деца се приемат като хора със способности и потенциал, а не като хора единствено с проблеми и ограничения. Програмата за равен достъп до образование в детска градина работи в посока за изграждане на среда за:

- разгръщането на потенциала на всяко дете за личностно развитие, както и успешна реализация и социализация;
- по-високо качество и по-добър достъп до образование;
- ранна превенция на обучителни затруднения;
- включващо обучение на деца със специални образователни потребности (СОП);

Настоящата програма има за цел да защити правата и интересите и да предостави равни възможности за приобщаване на децата от уязвими групи, както и ефективното прилагане на политики за подобряване качеството на живот на хората с увреждания, недопускане на дискриминация по признак „увреждане“, осигуряване на равни възможности, пълноценно и активно участие във всички области на ниво детска градина.